

Katarzyna Maziarz

Kurs interpretacji dziedzictwa

Jak opowiadać historie, aby uczynić je atrakcyjnymi dla odbiorcy? Jak wybrać temat, który będzie jednocześnie bliski i „ożywi” prezentowane treści? Stowarzyszenie Interpret Europe zмага się z tymi zagadnieniami organizując cykliczne kursy przewodników i trenerów interpretacji dziedzictwa, (Certified Interpretative Guide Course – CIG, Certified Interpretative Guide Trainer Course – CIGIT), w których miało okazję wziąć udział dwóch pracowników Działu Edukacji Muzeum Narodowego w ramach programu Erasmus+.

Interpret Europe zrzesza ponad 500 członków z 45 krajów. Misją stowarzyszenia jest praca na rzecz interpretacji dziedzictwa – przede wszystkim edukacja i wymiana doświadczeń osób na co dzień pracujących z dziedzictwem przyrodniczym i kulturowym. Kursy bazują na teorii Freemana Tildena, pioniera w tej dziedzinie, praktyka działającego w sferze edukacji. Określając 6 zasad interpretacji (Tilden, 1957) wskazał kierunek prezentowania dziedzictwa. Nawiązując do jego tez, celem interpretowania nie jest jedynie przekazanie wiedzy, ale przede wszystkim zainspirowanie i zainteresowanie odbiorców. Pozwala to na rozwinięcie indywidualnego rozumienia omawianego tematu i odkrycia osobistego związku z nim w oparciu o doświadczenia bliskie odbiorcy. Jednym słowem, stawia na równi odbiorcę z prezentowanym obiektem czy grupą obiektów.

Proponowane przez Interpret Europe kursy oparte w dużej mierze na indywidualizacji procesu interpretacji nie mogą mieć zatem wiele wspólnego z biernym przyswojeniem teorii. Przekonałam się o tym, biorąc udział w kursie przewodnika interpretacji dziedzictwa (Certified Interpretative Guide Course – CIG) w sierpniu 2016 roku w Brnie. Zajęcia liczące łącznie 40 godzin ograniczały do minimum metody podające, bazując na aktywnym udziale uczestników. Niewielkie grupy umożliwiały każdemu możliwość czynnego udziału w proponowanych zadaniach. Metodologia opierała się na zakorzenieniu w praktyce poprzez posługiwanie się technikami interpretacji dziedzictwa w różnych miejscach (m. in. w Slavkovie pamiętającym czasy bitwy pod Austerlitz, Pawilonie Antrophos Morawskiego Muzeum, w brneńskim lesie czy jaskini) oraz w odniesieniu do różnych grup odbiorców (także osób z niepełnosprawnościami).

Spotkanie w jednym miejscu osób koordynujących programami, badających i prowadzących działania z odbiorcami w muzeach, galeriach, parkach narodowych czy rezerwatach, było niebywałą okazją do międzynarodowej wymiany doświadczeń uwzględniającej różnice kulturowe. Praktyki podobnych obszarów edukacji realizowanych jednak na diametralnie różnym gruncie pozwoliły zdobyć nowe umiejętności w zakresie przekazywania informacji oraz przygotowywania prezentowanych treści.

Intensywny kurs prowadzony przez grupę wykwalifikowanych trenerów-praktyków, posiadających wieloletnie doświadczenie w pracy z odbiorcą umożliwił przyjrzenie się z bliska tego typu pracy pod kątem organizacyjnym. Każdego wieczoru trenerzy planowali kolejny dzień wprowadzając zmiany na podstawie bieżących doświadczeń. Również uczestnicy mieli możliwość ewaluacji zajęć z poprzedniego dnia – każdego ranka formułowaliśmy opinie, z których trenerzy wyciągali wnioski. Po dłuższych blokach ćwiczeniowych dokonywaliśmy także samooceny oraz wzajemnie ocenialiśmy swoje wystąpienia. Pozwoliło to docenić wartość ewaluacji oraz jej realny wpływ na planowanie dalszych działań. Niebagatelne znaczenie ma również podwyższenie kompetencji językowych (szczególnie w zakresie komunikacji i terminologii branżowej).

Kurs kończył się egzaminem składającym się z części pisemnej oraz prezentacji *Interpretive talk* (ustnej, przeprowadzonej na grupie i nagranej oraz pisemnej, odnoszącej się do dziedzictwa, z którym każdy z uczestników pracuje na co dzień).

Zdobyte doświadczenia nie są jedynie podniesieniem kompetencji pojedynczych pracowników – mają także znaczenie z punktu widzenia planowania i realizowania celów edukacji muzealnej w odniesieniu do statutowej działalności muzeum. Wiedza zdobyta podczas kursu pozwoliła na urozmaicenie i wzbogacenie projektowanych i prowadzonych przeze mnie działań z różnymi grupami odbiorców o nowe trendy z powodzeniem stosowane w edukacji muzealnej na świecie. Nawiązane kontakty zaowocowały także przeprowadzeniem kursu interpretacji dziedzictwa we współpracy z Ojcowskim oraz Magurskim Parkiem Narodowym.